

Mødet den 21. Decbr. 1918. (For lukkede Døre).

Fraværende: Borgmesteren, Brammer, Brøndum, S. Petersen og Valdemar Petersen.

1. (J. Nr. 553—1918). Indstilling fra Udvalget for Fattigvæsenet angaaende Besættelse af **Stillingen som Forvalter ved Fattiggaarden.**

Der var indkommet 46 Ansøgninger, og Udvalget indstillede følgende 8 af Ansøgerne i Bogstavorden:

Opsynsmand A. M. Andersen, Willemoesgade 14.

Arbejdsmand Andreas Bitsch, Frederiksballe 62.

Inspektionsbetjent Julius Jakobsen, Aarhus.

Bødkersvend Chr. Jørgensen, Sjællandsgade 131.

Banearbejder Jens P. Nielsen, Marselisb. Alle 18.

Kusk Marinus Petersen, De Mezas Vej 4.

Politibetjent Chr. Søgaard, Aarhus.

Formand Nikolaj Sørensen, V. Alle 7.

Kjeld Sørensen meddelte, at Udvalget var enedes om at foreslaa Banearbejder Jens P. Nielsen.

Banearbejder Jens P. Nielsen valgtes.

2. (J. Nr. 490—1918). Ansøgning om Stillingen som **Byraadsreferant.**

Udsattes.

3. (J. Nr. 275—1918). Sagen angaaende **Køb af Aabykonsortiets Arealer.** — 2. Behandling.

Kasseudvalget indstiller, at Kommunens Ud-

gift til Købet afholdes af de forhaandenværende Laanemidler.

Indstillingen vedtoges.

4. (J. Nr. 577—1918). (Jvfr. 107—18). Fra Sygehusudvalget forelaa følgende Indstilling om **Udbetaling af forskellige Beløb til Entreprenørerne ved Opførelsen af den ny medicinske Afdeling:**

»Udvalget har modtaget vedlagte Krav om Tillægsbetaling for Arbejder udført ved den nye medicinske Afdeling paa Kommunehospitalet fra nedennævnte Entreprenører:

1. Murermester R. Rasmussen..	5249	Kr.	95	Ø.
2. Snedkermst. Rasmussen Hviid	342	»	70	»
3. — M. Christensen .	61	»	20	»
4. Tømrmester H. L. Nielsen	83	»	85	»
5. Gas- og Vandmst. Lyberg...	1376	»	34	»
6. Ingeniør Jensen	1262	»	75	»

Ialt 8377 Kr. 39 Ø.

Under Forudsætning af, at de Vedkommende vil erklære sig fyldestgjorte, kan Udvalget anbefale, at der udbetales:

1. Murermester R. Rasmussen..	5061	Kr.	22	Ø.
2. Snedkermst. Rasmussen Hviid	342	»	70	»
3. — M. Christensen..	61	»	20	»
4. Tømrmester H. L. Nielsen	83	»	85	»
5. Gas- og Vandmst. Lyberg...	1002	»	90	»
6. Ingeniør Jensen.....	1021	»	90	»

Ialt 7573 Kr. 14 Ø.

- ad 1. Murermester Rasmussens Krav falder i 3 Poster:

Merudgift for Kørsel af Jord, Sand og Slagger...	586	Kr.	00	Ø
Merudgift for Kalkmørtel, Stenkalk og Asfalt m. m.	3200	»	30	»
Dyrtidstillæg paa Arbejdsf.	1463	»	45	»

Ialt som ovenfor anført 5249 Kr. 95 Ø.

Rasmussens Entreprise var ialt paa 153767 Kr. og det maa indrømmes, at Arbejdet er udført i en for ham meget vanskelig Tid, idet Leverandører og Vognmænd over for Rasmussen har annulleret deres Kontrakter.

Med Hensyn til Dyrtidstillæg paa Arbejdsløn har Rasmussen forlangt 1463 Kr. 45 Øre, men Udvalget mener ikke at kunne anbefale, at der udbetales ham Dyrtidstillæg før fra det Tidspunkt, da Arbejdet i Henhold til Konditionerne skulde have været afleveret. Det bemærkes, at Krigsforholdene har været Aarsag til, at Arbejdet ikke kunde fremmes konditionsmæssigt.

ad 2—3—4—5—6. De nævnte Krav kan Udvalget anbefale for saa vidt de angaar Dyrtidstillæg for Arbejder udført efter det Tidspunkt, da de Vedkommende i Henhold til Konditionerne skulde have afleveret, og da det ogsaa her maa siges, at Krigsforholdene har været Skyld i, at Arbejdet ikke er fremmet konditionsmæssigt«.

M o u s t e n forelagde Indstillingen og oplyste, at Udvalget i nogle Maaneder havde ført Forhandlinger med Entreprenørerne, og disse mente, at naar deres Leverandører paa Grund af Forholdene kunde annullere deres Kontrakter, vilde Entreprenørerne kunne gøre det samme overfor Kommunen og derved faa dækket den Merudgift. Naar saa tillige Forholdene gjorde, at de maatte udføre Arbejdet paa et senere Tidspunkt end beregnet, mente de, at Udvalget skulde dække Merudgiften til Arbejdslønnen. Det første kunde Udvalget ikke gaa med til, medens man derimod mente, at maatte anbefale det sidste. Entreprenørernes Krav var under Forhandlingerne gaaet betydeligt

ned og androg nu 8377,39 Kr., medens Udvalget foreslog at udbetale ialt 7573,14 Kr. Hvis Entreprenørerne ikke følte sig fyldestgjort derved, vilde Udvalget foreslaa at nægte det, og saa kom det muligvis til Retssag.

Indstillingen vedtoges.

5. (J. Nr. 275—1948). Fra Byraadsmedlem, Ingeniør **B e c h** forelaa følgende **Meddelelse angaaende Ejendommen Bruunsgade Nr. 2:**

»Da Hr. Generalpostdirektør Kjørboe ved Forhandlingsmødet her den 6. Decbr. 1918 om den nye Personbanegaard m. m. overfor mig ytrede Ønsket om, at Staten eventuelt erhverver Firmaet Christiani & Nielsens Ejendom, Bruunsgade Nr. 2, for deraf og paa de bagved liggende Grunde at opføre et nyt Centralposthus for Aarhus, har jeg forelagt dette Spørgsmaal for ovennævnte Firma.

De Herrer Christiani & Nielsen har nu bemyndiget mig til at meddele det høje Byraad, at Firmaet intet har at erindre imod, at Kommunen afgiver til Staten den Ret, som Kommunen — i Henhold til det Tilbud, jeg den 30. Novbr. 1916 paa Firmaets Vegne fremsendte til Byraadet sammen med mit Forslag til den løftede Banegaard — har til indenfor en kortere Tid at kunne disponere over ovennævnte Ejendom til den Pris, den staar Firmaet i — alt under Forudsætning af, at der herpaa kan opføres et Centralposthus, og at Staten træffer Bestemmelse om Grundens Anvendelse i nævnte Øjemed inden 1. April 1919.«

Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse anbefaler, at Byraadet tiltræder den foreslaaede Ordning.

B e c h motiverede Skrivelsen.

Jakob Jensen vilde udtale sin Paaskønnelse overfor Firmaet Christiani & Nielsen og anbefalede at lade den Forkøbsret, som Kommunen havde, overgaa til Postvæsenet eller til Staten.

Forslaget tiltraadtes.

6. (J. Nr. 544.—1918). Indstilling fra Lønudvalget om **Dyrtidstillæg til Rengøringskonerne.**

Møller oplyste, at Konerne tidligere havde faaet 25 Kr. maanedlig, og fra 1. Februar 1918 var det forhøjet til 30 Kr. Nu foreslog Lønudvalget et yderligere Tillæg paa 7 Kr. Et Flertal i Udvalget holdt paa, at det skulde have tilbagevirkende Kraft fra 1. August, medens Taleren foreslog 1. Oktober, som Konerne selv havde ansøgt om. Efter Augustreguleringen kunde de egentlig kun tilkomme ca. 5 Kr., men Udvalget var af den Mening, at denue Sag egentlig ikke vedkom Augustreguleringen, idet det ikke drejede sig om en Sag, som afhandlede mellem Organisationerne og Byraadet. Arbejdstiden, 62 Timer, var i Henhold til Overlærernes Oplysninger beregnet noget rigeligt, og en Betaling af 37 Kr. maatte kaldes fuld forsvarlig. Taleren vilde altsaa anbefale Indstillingen, dog med tilbagevirkende Kraft fra 1. Oktober.

Jakob Jensen bemærkede, at Andragendet var tilsendt Skoleudvalget, og dette havde den Opfattelse, at Tillæget burde gives i Henhold til Augustreguleringen. Derfor havde Udvalget foretaget denne Beregning af Arbejdstiden, hvorefter Tillæget vilde andrage 5 Kr. pr. Maaned. Udvalget havde faaet den Opfattelse, at Lønudvalget mente, Tiden var beregnet for rigeligt, og derfor havde man fremskaffet Oplysninger baade fra Overlærerne og Skolebetjentene; Udvalget kunde jo ikke selv gaa ud og kontrollere Konerne, men

maatte dømme efter de Oplysninger, der blev givet af det daglige Tilsyn. Taleren mente dog, at det var heldigst at regne det som Dyrtidstillæg i Henhold til Augustreguleringen, saa slap man vist lettest fra det, som vilde komme bagefter; for der var andre Funktionærer, som havde faaet Nys om Forholdet og som havde begyndt at spekulere deri. Taleren vilde anbefale Forslaget om tilbagevirkende Kraft fra 1. August.

C h r i s t e n s e n mente ikke, at Tillæget egentlig hørte ind under Augustreguleringen, da Konerne jo ikke stod under Landsorganisationen. Men andre Funktionærer havde faaet over 50 % Tillæg, og dette Forslag her blev mindre end 50 %; derfor burde det gælde fra 1. August, ogsaa fordi disse Kvinder tilhørte den mindst bemidlede Del af Befolkningen.

J a k o b J e n s e n betragtede de Koner, der gik ud og arbejdede og derved hjalp til at holde Hjemmene oppe, som nogle af de flittigste Medlemmer i Samfundet. Derfor var det rart, om man i Byraadet kunde have været enige om Spørgsmaalet. især da man ikke var mere imellem. Pengene rullede ganske vist rask, men her var alligevel et Sted, hvor man ikke maatte se alt for snævert paa Pengene. Taleren vilde nødig se en Afstemning om Spørgsmaalet, men henstille til Møller om han ikke kunde tage sit Forslag tilbage, saa Sagen kunde vedtages uden Afstemning.

M ø l l e r kunde lige saa godt henstille til Flertallet at tage deres Forslag tilbage. Tilbagevirkende Kraft i 3 Maaneder var jo ikke saa lidt, nemlig 21 Kr. til hver, og for yderligere 2 Maaneder vilde det andrage over 1100 Kr.

C h r i s t e n s e n bemærkede, at det jo var lang Tid siden, at Andragendet var indsendt, hvorfor

Tiden for den tilbagevirkende Kraft jo blev større. Men naar Udvalget ellers havde været enigt om alle de andre Tillæg, burde man ogsaa kunne naa til Enighed i dette lille Spørgsmaal.

B e c h vilde saa anbefale at gaa med dertil, idet han vilde give Jakob Jensen Ret i, at de Kvinder, som gik ud og arbejdede, var nogle af de bedste i Samfundet. Møller kunde jo betragte det som en Julegave.

Møller kunde saa slutte sig hertil.

Det vedtoges at yde de vedkommende et Dyr-tidstillæg af 7 Kr. pr. Maaned regnet fra 1. August d. A.

7. (J. Nr. 578—1918). Forslag om **Erstatning til Medlemmer af Huslejenævnene for Tidsspilde.**

M o u s t e n mente, det var rigtigst, at Forslaget blev henvist til Budgetudvalget.

M i k a e l J o h a n s e n havde intet derimod; men Henvisningen skulde ikke betragtes som nogen Anbefaling, for Taleren vilde i hvert Fald stemme imod Forslaget.

S i m o n s e n vilde i Modsætning hertil gerne medgive det en Anbefaling til Budgetudvalget. Det var af Betydning at yde et Vederlag for det ret store Arbejde, saa Medlemmerne kunde gaa rundt og se paa Sagerne i Stedet for at afgøre alt efter Andragender. Det var sikkert baade i Ejernes og Lejernes Interesse. Hvor meget det drejede sig om, kunde jo Kasseudvalget skønne over.

Møller var af den Mening, at Budgetudvalget stod ganske frit naar en Sag blev henvist dertil. Hvad Forslaget angik, stod der i Loven, at Bestillingen var et borgerligt Ombud, og at Kommunalbestyrelsen kunde yde fornødent Kontorhold

og ansætte Kontorpersonale; men der stod ikke noget om Vederlag for Arbejdet.

M i k a e l J o h a n s e n hævdede ogsaa, at Bestillingen var et borgerligt Ombud. Overnævnets Formand og Nævnenes Sekretærer lønnedes, men man lønnede vist intet Sted Medlemmerne, og Taleren kunde ikke gaa med dertil. Hvis saadant kommunalt Arbejde skulde lønnes, var der adskilligt andet, der langt snarere burde lønnes. Tilmed kom Loven næppe til at gælde mere end 10 Maaneder

C h r i s t e n s e n gjorde opmærksom paa, at i Ligningskommissionen og Hjælpekassen foregik Arbejdet mest om Aftenen, hvorimod Nævnets Undersøgelser skulde foretages om Dagen, og Folk kunde ikke være tjent med at spille deres Arbejdstid derover. Saavidt Taleren vidste, lønnedes Nævnene i København. Man kunde jo f. Eks. bevilge et Beløb af 400 Kr. til hvert Nævn, og saa kunde Nævnene selv tage Bestemmelse om Pengenes Anvendelse.

J a k o b J e n s e n syntes, at hvis der skulde betales for kommunalt Arbejde, var Byraadsmedlemmerne de mest kvalificerede til at lønnes, for de havde dog det største Arbejde. Budgetudvalget burde undersøge Forholdet mellem Huslejenævnes og Hjælpekassebestyrelsernes Arbejde, for hvis Nævnenes Arbejde var det mindste, vilde der sikkert følge noget efter.

S i m o n s e n skulde ikke komme ind paa en Fortolkning af Loven, men ved Behandlingen i Folketinget var det i hvert Fald fra mange Sider en Forudsætning, at der kunde bevilges et Vederlag, og det var fremhævet, at Betegnelsen »borgerligt Ombud« ikke forbød dette. Det brugtes i hvert Fald flere Steder, f. Eks. i København, og

det vilde ofte være heldigt at yde nogen Erstatning, idet man ellers i flere Tilfælde ikke kunde faa de bedst skikkede valgt, fordi de ikke havde Raad dertil, og Hvervene vilde derved blive Privilegium for de mere velhavende.

P. P e t e r s e n vilde til Christensen sige, at Byraadsmedlemmernes Arbejde mindst af alt var Aftenarbejde, især Arbejdet i Udvalgene, og det var det meste. Hvis alle de forskellige Udvalg og Nævn skulde lønnes, vilde man vist komme for langt ud, og det vilde sikkert ogsaa sænke Niveauet.

C h r i s t e n s e n havde ikke nævnt Byraadet, men Ligningskommissionen og Hjælpekassen, og deres Arbejde faldt væsentlig om Aftenen. Hvad Byraadsarbejdet angik, var Forholdet i Virkeligheden det, at de Folk, der valgtes ind fra Arbejdernes Side, paa anden Maade maatte holdes skadesløs, ellers var det umuligt for dem at være Byraadsmedlemmer.

J a k o b J e n s e n havde ogsaa engang været Medlem af Ligningskommissionen og haft et meget stort Distrikt. Taleren havde dengang personlig undersøgt alle Husene og maattet gøre dette Arbejde om Dagen.

C h r i s t e n s e n svarede hertil, at det ogsaa var saa længe siden, Jakob Jensen sad i Ligningskommissionen, at det var tilgiveligt, han ikke kendte Forretningsgangen nutildags. Nu havde man Undersøgere til at besørge den Slags Arbejde.

J a k o b J e n s e n forstod saa bedre, at Ligningen blev, som den blev. (Munterhed).

N. J o h. L a u r s e n henstillede til Christensen at være forsigtig med at kalde det Aftenarbejde, for efter de almindelige Regler var det jo Overarbejde og skulde altsaa betales endnu højere. (Munterhed).

Henvistes til Budgetudvalget.

8. (J. Nr. 557—1918). Ansøgning fra **Tandlægeassistent Frk. Møller om Afsked.**

Skoleudvalget indstiller, at Frk. Agnes Møller faar meddelt Afsked fra 1. Januar 1919 at regne.

Bevilgedes.

9. (J. Nr. 20¹⁸—1918). Indstilling fra Legatudvalget om **Bortgivelse af en Portløn af Fru Berings Legat.**

Da Legatnyderen, Frk. Marie Bursche, var død. indstillede Udvalget, at Legatportløren, overensstemmende med Fundatsen, overgaar til hendes Søster, Frk. Mine Bursche, Thunøgade 17.

Indstillingen vedtoges.

10. (J. Nr. 10²²—1918). Andragende fra Gartner Mollerup om Fritagelse for Hvervene som **Jordboniteringmand og Vandsynsmand.**

Bevilgedes. I Stedet valgtes Gartner Carl Thomsen, Munkegade.

11. (J. Nr. 533—1918). Andragende fra en Retorthusarbejders Enke om **Bevilling af Pension.**

Udvalget indstillede at bevilge en aarlig Pension af 413,16 Kr. fra 1. Decbr. 1918 at regne.

Indstillingen vedtoges.

12. (J. Nr. 579—1918). Andragende fra J. Jensen om **Autorisation som elektrisk Installatør.**

Bevilgedes.

13. (J. Nr. 26⁶—1918). Andragende fra Redaktør A. K. Jensen om **Æresoprejsning.**

Anbefaledes.

14. (J. Nr. 26⁷—1918). Andragende fra Tjener H. H. Larsen om **Æresoprejsning.**

Anbefaledes.

15. (J. Nr. 18—1918). Andragender om **Fritagelse for Hundeafgift** for Tiden indtil 1. Oktbr. 1919 fra: Enke Magda Møller, Skovvej 2,

• M. Ruggaard, Annagade 7—9,

Enke Andersen, Grønland 68,

» Rasmussen, Banegaardsgade 5,

» Karen Sørensen, Montanagade 20,

Opsyn Kirstine Jensen,

Enke Cathrine Nielsen, Villadsens Legatbolig,

M. Rasmussen, Banegaardsgade 30,

Enke M. Pedersen, Ny Munkegade 80,

» Nicoline Nielsen, Skovvej 127,

» Nielsine Nielsen, Absalonsgade 12,

» Ane Kirstine Poulsen, Thunøgade 10,

» H. A. Lasmann, Vilstersgade 16.

Andragenderne var anbefalet af Politimesteren.
Vedtoges.

16. (J. Nr. 17²⁵—1918). Andragende fra Sergent Jensens sep. Hustru om **Eftergivelse af Fattighjælp**.

Udvalget indstiller Eftergivelse i Henhold til Fattiglovens § 35 ^I.

Indstillingen vedtoges.

17. (J. Nr. 17²⁶—1918). Andragende fra Maler Th. Nissen om **Eftergivelse af Fattighjælp**.

Udvalget indstiller Eftergivelse i Henhold til Fattiglovens § 35 ^{II}.

Indstillingen vedtoges.
